

Program LIFE v České republice

Fakta a čísla

Z programu LIFE bylo v Česku financováno 56 projektů, 29 koordinujících příjemců, s celkovými náklady na projekty ve výši 112,5 milionů eur, z nichž EU přispěla částkou 69 milionu eur.

Program LIFE je finanční nástroj EU pro opatření v oblasti životního prostředí a klimatu. Funguje již od roku 1992 a spolufinancoval více než 5500 projektů v celé EU a ve třetích zemích, přičemž uvolnil více než 12 miliard eur a přispěl více než 5 miliardami eur k ochraně životního prostředí a klimatu. Program LIFE plně přispívá k cílům a úkolům evropské Zelené dohody.

Rozpočet na období 2021-2027 je stanoven na 5,4 miliardy eur.

Zahrnuje následující podprogramy (*):

- **Příroda a biologická rozmanitost**
- **Oběhové hospodářství a kvalita života**
- **Zmírňování změny klimatu a přizpůsobování se této změně**
- **Přechod na čistou energii** (první výzva k předkládání projektů v roce 2021) (**)

56 LIFE PROJECTS (SINCE 1992)

INVESTMENT IN LIFE PROJECTS IN CZECHIA (€ million)

	TOTAL INVESTMENT	EU CONTRIBUTION
ALL LIFE projects	112.5	69
Nature & Biodiversity	58.5	37
Circular Economy & Quality of Life	18	9
Climate Change Mitigation & Adaptation	26	15
Others - NGOs, Preparatory, Technical Assistance	6.5	5
Clean Energy Transition	3.5	3.3

(*)Minulé a ukončené projekty jsou v tomto dokumentu označeny novou nomenklaturou programu LIFE 2021-2027

(**) Nový podprogram CET zahrnuje převážně projekty pro více zemí a v číslech jsou zahrnuti všichni účastníci

LIFE Zmírňování změny klimatu a přizpůsobování se této změně

V rámci složky LIFE Zmírňování změny klimatu a přizpůsobování se této změně budou podporována opatření, která pomohou realizovat rámec politiky v oblasti energetiky a klimatu do roku 2030 a splnit závazky Evropské unie vyplývající z Pařížské dohody o změně klimatu. Projekty v rámci této oblasti přispějí ke klimaticky neutrálnímu a odolnému hospodářství.

Strategické integrované projekty v oblasti klimatu (SIP) budou v regionálním, multiregionálním, národním nebo nadnárodním měřítku implementovat strategie nebo akční plány v oblasti klimatu, které vypracovaly orgány členských států a které jsou vyžadovány zvláštními právními předpisy nebo politikou Unie v oblasti klimatu nebo energetiky. Tyto projekty rovněž zajistí zapojení zúčastněných stran a podpoří koordinaci a mobilizaci alespoň jednoho dalšího unijního, vnitrostátního nebo soukromého zdroje financování.

V České republice byly v rámci této části dosud spolufinancovány čtyři projekty. Hlavním cílem projektu LIFE TreeCheck je snížit nepříznivé dopady na klima - zejména efekt městských tepelných ostrovů v evropských městech - zvýšením efektivity a účinnosti plánování zelené infrastruktury a rozhodovacích procesů. Projekt RegENERateLife podpoří příspěvek zemí střední a východní Evropy k úsilí EU o budoucnost s nulovými emisemi. Cílem projektu LIFE WILL je zvýšit odolnost lidí a krajiny vůči dopadům změny klimatu, jako je eroze, povodně a sucho, a to zvýšením schopnosti půdy zadržovat vodu. Projekt LIFE ADAPT Brdy přizpůsobí lesy v Brdské vrchovině změně klimatu.

Doposud byl financován také jeden Strategický integrovaný projekt LIFE-IP COALA. Cíle projektu jsou shrnuty v rámečku níže.

Celková investice do těchto projektů činí téměř 26,5 milionu eur, z čehož EU přispívá 15 milionů eur.

Zlepšení klimatické odolnosti v Moravskoslezském kraji (LIFE-IP COALA) LIFE20 IPC/CZ/000004

Česko podniká kroky v boji proti změně klimatu prostřednictvím své národní strategie a akčního plánu pro přizpůsobení se změně klimatu. Na regionální a místní úrovni je však třeba přijmout více opatření. Moravskoslezský kraj je jediným českým krajem, který má strategii přizpůsobení se změně klimatu. Úřady chtějí tuto strategii úspěšně realizovat pomocí tohoto integrovaného projektu.

Cílem je zvýšit klimatickou odolnost regionu, zlepšit životní prostředí místního obyvatelstva a podpořit udržitelný rozvoj. Bude realizováno více než 15 demonstračních a pilotních projektů, které poslouží jako příklady dobré praxe pro další regiony a města v České republice i mimo ni. Bude také aktualizována adaptační strategie Moravskoslezského kraje a schváleny adaptační plány pro města nad 10 000 obyvatel. Proběhne modernizace nejméně 20 veřejných budov, čímž se sníží jejich emise skleníkových plynů o 30 %. Ve 20 obcích budou rovněž realizována opatření pro hospodaření s dešťovou vodou a ozelenění měst. Předpokládá se podpora dalších projektů zahrnujících odbornou přípravu a zřízení specializovaných poradenských center.

[Shmutí projektu](#)

LIFE Přechod na čistou energii

V návaznosti na programy Intelligent Energy Europe (2003-2013) a Horizont 2020 - Energetická účinnost (2014-2020) pokračuje podprogram LIFE Přechod na čistou energii v podpoře realizace politik EU v oblasti udržitelné energie. Jejím cílem je zejména usnadnit přechod k energeticky účinnému, klimaticky neutrálnímu a odolnému hospodářství založenému na obnovitelných zdrojích energie v celé Evropě.

Podprogram LIFE Přechod na čistou energii podporuje projekty v následujících pěti oblastech intervence:

- 1) Vytvoření národního, regionálního a místního politického rámce podporujícího přechod na čistou energii;
- 2) Urychlení zavádění technologií, digitalizace, nových služeb a obchodních modelů a zvyšování souvisejících odborných dovedností na trhu;
- 3) Přilákání soukromých finančních prostředků na udržitelnou energii;
- 4) Podpora rozvoje místních a regionálních investičních projektů;
- 5) Zapojení občanů do přechodu na čistou energii a posílení jejich postavení.

Česká republika dosud koordinuje dva projekty spolufinancované v rámci tohoto podprogramu. Celkový rozpočet činí 1,7 milionu eur, z čehož EU přispívá 95 %.

Projekt DoubleDecker, který koordinuje CENTRUM PASIVNÍHO DOMU, plánuje identifikovat a podpořit opatření pro zvýšení schopnosti České republiky a Slovenska plnit nové požadavky a cíle týkající se stavebnictví v rámci iniciativy BUILD UP Skills. Projekt One Stop Shop, který koordinuje SEVEN, The Energy Efficiency Center z.ú., se snaží stimulovat poptávku po renovacích budov a zlepšování energetické náročnosti prostřednictvím nové komplexní služby - one-stop shop - pokrývající celou "cestu zákazníka", od fáze před konzultací až po monitoring.

Česko se dále účastní 7 dalších projektů CET, a to: SEVEN, The Energy Efficiency Center z.ú. v projektech SRI-ENACT, OwnYourSECAP a BungEES; ENVIROS, s.r.o. v projektech CESEU-DIGIT a LIFE EUFCF; České vysoké učení technické v Praze a International Sustainable Finance Centre, z.ú. v projektu CONFESS; a Ministerstvo průmyslu a obchodu v projektu CAEPBD6. To představuje celkový rozpočet ve výši 1,8 milionu EUR, z něhož EU přispívá 95 %.

LIFE Příroda a biodiverzita

Oblast přírody a biologické rozmanitosti zahrnuje podporu standardních akčních projektů pro rozvoj, uplatňování a propagaci osvědčených postupů v oblasti přírody a biologické rozmanitosti, jakož i "strategické projekty v oblasti přírody" (SNAP). Tyto nové projekty podporují dosažení cílů Unie v oblasti přírody a biologické rozmanitosti implementováním soudržných akčních programů v členských státech, aby se tyto cíle a priority začlenily do jiných politik a finančních nástrojů, mimo jiné prostřednictvím koordinované implementace prioritních akčních rámců přijatých podle směrnice 92/43/EHS.

Do dnešního dne bylo v rámci prioritní oblasti Příroda a biologická rozmanitost v České republice podpořeno 14 projektů. Tyto projekty představují celkovou investici ve výši 58,5 milionů eur, z nichž 37 milionů eur věnovala Evropská unie.

Dokončené projekty LIFE Nature v České republice byly zaměřeny na zachování následujících stanovišť: teplomilná stanoviště, jedno v Moravském krasu a druhé v Lounském středohoří; lužní lesy v povodí řeky Morávky; travní porosty a toky v krkonošské lokalitě Natura 2000; dále nížinné a horské louky a pseudo-stepím s trávou. Jiné projekty se zabývaly zachováním druhů jako jsou vzácné druhy motýlů v nelesních stanovištích v České republice a na Slovensku; endemický rostlinný druh *Minuartia smejkalii*; a dva evropsky významné druhy, hořeček mnohotvarý a sumeček, v lokalitě Krkonoše.

V současné době probíhá v Česku sedm projektů. Projekt LIFE České středohoří je zaměřen na zlepšení stavu ochrany teplomilných stanovišť a druhů v centrální části Českého středohoří. Projekt CZ-SK SOUTH LIFE umožní dlouhodobé zlepšení stavu ochrany prioritních stanovišť ve 25 lokalitách soustavy Natura 2000 v jihočeském regionu a ve 30 lokalitách na jižním Slovensku. Projekt LIFE pro hmyz je zaměřen na ochranu vybraných druhů hmyzu v lokalitách Natura 2000 v přeshraniční oblasti (CZ-SK) Západních Karpat. Projekt LIFE for MIREs je zaměřen na zlepšení stavu degradovaných rašelinišť a dalších mokřadních biotopů a jejich hydrologie v krajině v Národním parku Šumava a Bavorském lese prostřednictvím přeshraniční spolupráce mezi partnery v Česku a Německu. Cílem projektu LIFE Osmoderma 2017 je zlepšit stav ochrany brouka páchníka hnědého v lokalitě Natura 2000 Pood. Projekt LIFE Jižní Morava je zaměřen na ochranu prioritních travních biotopů v EVL Jihomoravského kraje.

Projekt Jedna příroda, LIFE-IP: N2K Revisited, byl spolufinancován a probíhá v České republice. Cíle projektu jsou shrnuty v rámečku níže.

Zajištění společné správy českých přírodních lokalit (LIFE-IP: N2K Revisited) LIFE17 IPE/CZ/000005

Projekt N2K Revisited vytvoří efektivnější systém správy lokalit soustavy Natura 2000 v České republice. Z monitorování vyplývá, že současné trendy jsou nedostatečné pro splnění cílů strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2020. Podle oficiálních zpráv je například více než 80 % chráněných stanovišť v zemi a přibližně 70 % druhů uvedených na seznamu ve stavu "nepříznivý-špatný".

[Shrnutí projektu](#)

Oběhové hospodářství a kvalita života

Akce podporované v rámci oblasti Oběhové hospodářství a kvalita života pomohou dosáhnout hlavních cílů politiky EU, jako je přechod na oběhové hospodářství, jakož i ochrana a zlepšení kvality životního prostředí a života. V rámci této oblasti budou Strategické integrované projekty (SIP) v regionálním, multiregionálním, národním nebo nadnárodním měřítku provádět environmentální nebo klimatické strategie nebo akční plány vypracované orgány členských států a vyžadované zvláštními právními předpisy nebo politikou Unie v oblasti životního prostředí, klimatu nebo energetiky. Tyto projekty rovněž zajistí zapojení zúčastněných stran a podpoří koordinaci a mobilizaci alespoň jednoho dalšího unijního, vnitrostátního nebo soukromého zdroje financování.

V rámci této části programu [dříve LIFE Životní prostředí a účinné využívání zdrojů a Správa a informace o životním prostředí] bylo v České republice dosud spolufinancováno 5 projektů v celkové výši 18 milionů EUR, z nichž 9 milionů EUR poskytla EU.

Jsou dokončeny čtyři projekty. Cílem projektu ReStEP bylo vyvinout, otestovat, vyhodnotit a rozšířit mezi veřejný a podnikatelský sektor v České republice novou standardizovanou metodiku pro řízení městského a regionálního plánování v oblasti návrhů a posuzování energetických projektů. Hlavní důraz byl kladen na efektivní využívání přírodních zdrojů a ochranu životního prostředí, aby se počet chybně posouzených projektů obnovitelných zdrojů energie (OZE) snížil o 50 %. Projekt MEDETOX demonstroval inovativní metody monitorování toxicity výfukových emisí vznětových motorů v reálných městských jízdách s podrobným zaměřením na účinky přetíženého provozu na pražském okruhu. Projekt HOxyGas prokázal vyspělost a plný potenciál technologie horkého kyslíkového spalování s využitím čistého zemního plynu a O₂ jako okysličovadla. Cílem projektu LIFE2Water bylo ukázat možnosti výrazného zlepšení odtokových standardů terciárních technologií používaných v čistírnách odpadních vod (ČOV). Projekty koordinovaly univerzita, výzkumný ústav, velký podnik a malý a střední podnik.

Je zde jeden probíhající projekt, projekt LIFEPOPWAT, koordinovaný Technickou univerzitou v Liberci a zaváděný po dobu 48 měsíců (od ledna 2020). Cílem tohoto projektu je poskytnout metodu na zmírnění rizik pro vodu pocházejících z územních projektů s hexachlorocyklohexanem (HCH), což je nejméně zvládnutelným aktuálním problémem HCH.

Dva projekty financované v rámci dřívějších oblastí Správa životního prostředí a informace a Informace a komunikace jsou ukončeny. LIFE INFOMS navrhl a realizoval komplexní informační kampaň, která se zabývala konkrétními problémy souvisejícími s ochranou přírody a krajiny v Moravskoslezském kraji. Projekt LIFE-A2J-EARL zvýšil povědomí vybraných evropských právníků a organizací občanské společnosti v oblasti životního prostředí o zapojení nevládních organizací a občanů do prosazování práva životního prostředí.

Chcete se o programu LIFE dozvědět více?

- Navštivte [Webové stránky LIFE](#) a [Databáze projektů LIFE](#)

- Sledujte program LIFE na sociálních sítích:

- Zaregistrujte se do Zpravodaje [Program LIFE](#) a [CINEA Čistá energie](#)
- Kontaktujte národní kontaktní místo programu LIFE ve vašem členském státě:

Jméno: Mr Michal PETRUS, Ministerstvo životního prostředí
Ms Lucie BLAŽEJOVÁ, Ministerstvo životního prostředí

Adresa: Vršovická 1442/65
CZ - 1010 Praha 10
Česka Republika

Tel: +420 267 12 28 98
+420 267 12 23 89

E-mail : michal.petrus@mzp.cz
lucie.blazejova@mzp.cz

Internetová stránka: http://www.mzp.cz/cz/komunitarni_program_life

- Kontaktujte svůj monitorovací tým NEEMO

NEEMO GEIE - ILE
Rügy u.5
HU - 2000 Szentendre
Tel: +36 26 90451
E-mail: ile@neemo.eu

Probíhající projekty LIFE Příroda a biologická rozmanitost

Název projektu	Číslo projektu	Zkratka projektu a odkaz na online shrnutí	Internetová stránka	Doba trvání projektu
Optimalizace správy lokalit Natura 2000 v Jihočeském kraji a na území jižního Slovenska	LIFE16 NAT/CZ/000001	CZ-SK SOUTH LIFE	http://www.south-life.eu	09/2017 ->06/2024
Aktivní zachování teplomilných stanovišť a vybraných druhů ve společenství v Českém středohoří	LIFE16 NAT/CZ/000639	LIFE České středohoří	http://www.ochranaprirody.cz/pece-o-prirodu-a-krajinu/programy-eu/life/life-ceske-stredohori/	08/2017 ->12/2023
Ochrana druhu Osmoderma eremita v EVL Pood	LIFE17 NAT/CZ/00463	LIFE Osmoderma 2017	http://poodrizije.cz/	09/2018 -> 09/2023

PŘESHraniční OBNOVA MIREs BIODIVERZITy A HYDROLOGIE KRAJINy NA ŠUMAVĚ A V BAVORSKÉM LESE	LIFE17 NAT/CZ/00452	LIFE for MIREs	http://www.npsumava.cz/cz/5838/10300/clanek/	08/2018 -> 12/2024
Ochrana prioritních lokalit travnatých porostů v lokalitě Jihomoravský kraj významné pro Společenství (SCI)	LIFE18 NAT/CZ/00832	LIFE SouthMoravia	https://www.csoponyx.cz/projekt-stranka/48/LIFE%20SouthMoravia/64/summary/	09/2019 -> 12/2025
Integrovaný projekt LIFE pro síť Natura 2000 v České republice	LIFE17 IPE/CZ/000005	LIFE-IP: N2K Revisited	http://www.jednapriroda.cz	01/2019 -> 12/2026

Probíhající projekty LIFE Oběhové hospodářství a kvalita života

Název projektu	Číslo projektu	Zkratka projektu a odkaz na online shrnutí	Internetové stránky	Doba trvání projektu
Inovativní technologie založená na uměle budovaných mokřadech pro čištění vod kontaminovaných pesticidy	LIFE18 ENV/CZ/00374	LIFEPOPWAT	https://cxi.tul.cz/lifepopwat/the-project/the-project	01/2020 -> 12/2023

Probíhající projekty LIFE na zmírnění změny klimatu a přizpůsobení se této změně

Název projektu	Číslo projektu	Zkratka projektu a odkaz na online shrnutí	Internetová stránky	Doba trvání projektu
RegENERate: Mobilizace regionů pro energetickou obnovu a transformační NECP	LIFE19 GIC/CZ/001333	RegENERateLife	https://bankwatch.org/regenerate-mobilising-regions-for-energetic-re-development-and-transformative-necps	01/2021 -> 12/2023
IP LIFE pro přizpůsobení krajiny těžbě uhlí	LIFE20 IPC/CZ/000004	LIFE-IP COALA	https://www.lifecoala.cz/o_projektu/index.html	03/2021 -> 12/2031
Adaptace lesů v Brdské vrchovině na změnu klimatu	LIFE21-CCA-CZ-LIFE-Adapt-Brdy/101074426	LIFE Adapt Brdy	N/A	01/2023 -> 12/2027
LIFE Voda v krajině a půdě	LIFE21-CCA-CZ-LIFE-WILL/101074380	LIFE WILL	N/A	09/2022 -> 08/2027

Probíhající projekty přechodu na čistou energii

Název projektu	Číslo projektu	Zkratka projektu a odkaz na online shrnutí	Internetová stránky	Doba trvání projektu
Iniciativa Build up Skills (BUS) v ČR a SR - Restart národních kvalifikačních platforem a cestovních map směřujících k realizaci budov s téměř nulovou spotřebou energie a podpora renovační vlny.	LIFE21-CET-BUILDSKILLS-DoubleDecker/101077450	DoubleDecker	N/A	10/2022 -> 03/2024
One Stop Shop, komplexní služby motivující majitele k renovaci jejich nemovitostí	LIFE21-CET-HOMERENO-One-Stop-Shop/101077212	One Stop Shop	N/A	10/2022 -> 09/2025
Šestá koordinovaná akce na podporu členských států a zúčastněných zemí při	LIFE21-CET-CA-CAEPBD6/101102078	CAEPBD6	N/A	11/2022 -> 10/2027

provádění směrnice o energetické náročnosti budov				
Středoevropská a východoevropská unie pro udržitelnou energii - návrh a realizace regionálních vládních iniciativ pro spravedlivou energetickou transformaci	LIFE21-CET-LOCAL-CEESEU-DIGIT/101077297	CEESEU-DIGIT	N/A	12/2022 -> 11/2024
Certifikace malých a středních podniků v oblasti čisté energie	LIFE21-CET-MAINSTREAM-CONFESS/101077584	CONFESS	N/A	11/2022 -> 10/2025
Přiblížení místních a regionálních samospráv k vlastnictví jejich SECAP.	LIFE21-CET-LOCAL-OwnYourSECAP/101077109	OwnYourSECAP	N/A	09/2022 -> 08/2025
Spoluvytváření nástrojů a služeb pro zavádění ukazatelů inteligentní připravenosti	LIFE21-CET-SMARTREADY-SRI-ENACT/101077201	SRI-ENACT	N/A	12/2022 -> 05/2025